Sirküler Tarihi :27/10/2026
Sirküler No :2026/134

ŞÜPHELİ ALACAKLAR

1. Şüpheli Alacak Karşılığı ve Ayırma Şartları

213 sayılı VUK'un 323'üncü maddesi aşağıdaki gibidir:
"Madde 323 Şüpheli Alacaklar
Ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmak şartıyla;
1. Dava veya icra safhasında bulunan alacaklar;
2. Yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan ve 1.1.2026'dan itibaren 25.000 Türk lirasını aşmayan alacaklar;
Şüpheli alacak sayılır.

Yukarıda yazılı şüpheli alacaklar için değerleme gününün tasarruf değerine göre pasifte karşılık ayrılabilir.

Bu karşılığın hangi alacaklara ait olduğu karşılık hesabında gösterilir. Teminatlı alacaklarda bu karşılık teminattan geri kalan miktara inhisar eder.

Şüpheli alacakların sonradan tahsil edilen miktarları tahsil edildikleri dönemde kar-zarar hesabına intikal ettirilir.

İşletme hesabı esasında defter tutan mükellefler, yukarıdaki fıkralar kapsamında tespit edilen şüpheli alacaklarını defterlerinin gider kısmına ve bunlardan sonradan tahsil edilen miktarları ise tahsil edildikleri dönemde defterlerinin gelir kısmına, hangi alacaklara ait olduğunu gösterecek şekilde, kaydederler."

- Kazançla İlişkili Olma: Hatır senetleri, işletme sahiplerinin kişisel alacakları veya ortaklara verilen borçlar bu kapsama girmemektedir.

- Bilanço Esası: Karşılık ayırma imkânı yalnızca bilanço esasına göre defter tutan mükelleflere tanınmıştır.

- Teminatsız Olma: Alacağın ipotek, teminat mektubu, kefalet gibi unsurlarla teminat altına alınmamış olması gerekir. Teminatlı alacaklarda yalnızca teminatı aşan bakiye kısım için karşılık ayrılabilir.

- Dava/İcra Safhası veya Tevsik Edilmiş İhtar: Alacağın dava veya icra takibine konu edilmiş olması ya da VUK m. 323/2 uyarınca yapılan protestoya veya yazılı olarak birden fazla istenmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan 1.1.2026'dan itibaren 25.000 TL'yi aşmayan alacak niteliğinde bulunması şarttır.

2. Şüpheli Alacak Karşılığı Ayırmada Dönemselliğe İlişkin Maliye ile Danıştay'ın Görüşleri

İdarenin yerleşik görüşüne göre, alacak hangi vergilendirme döneminde şüpheli hale gelmişse (dava/icra takibi başladığı yıl), karşılık ancak ve ancak o yılın kazancının tespitinde gider kaydedilebilir.

Bursa Vergi Dairesi Başkanlığı'nın 18.02.2020 tarihli ve 21152154-105-E.16284 sayılı özelgesinde: "…Bir alacağın şüpheli hale geldiği yılda karşılık ayrılması gerekmekte olup, alacağın şüpheli hale geldiği dönemde karşılık ayrılmaması halinde sonraki yıllarda bu alacak için karşılık ayrılması imkânı bulunmamaktadır." şeklinde belirtilmiştir.

Danıştay'ın konuyla ilgili çeşitli kararları aşağıdaki şekildedir:
"…VUK'un 323'üncü maddesinde yer alan düzenleme mükellefler için bir zorunluluk değil, hak edici bir hükümdür. Alacağın şüpheli hale geldiği dönemde karşılık ayrılmamış olması, alacak dava veya icra safhasında bulunduğu sürece takip eden yıllarda karşılık ayrılmasına engel değildir. Karşılığın ayrıldığı dönemde matrah aşındırılmadığı gibi, idare aleyhine zamanından önce yapılmış bir gider kaydı da söz konusu olmamaktadır." (Danıştay V.D.D.K., E. 2018/1042, K. 2019/315, T. 24.04.2019)

"…Alacağın dava ve icra safhasına intikal ettiği yılda karşılık ayrılmaması, bu hakkın müteakip dönemlerde kullanılmasını engellemez. Dava veya icra takibi devam ettiği sürece alacak şüpheli olma vasfını korumaktadır." (Danıştay 3. Dairesi, E. 2020/2114, K. 2022/1085, T. 17.03.2022)